

Η Ορθόδοξη Οικολογία (Κωνσταντίνος Γανωτής)

Categories : [ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ](#)

Date : Ιανουαρίου 10, 2019

Η πρόοδος του κόσμου κατά τη σύγχρονη κοινωνική φιλοσοφία είναι η προϊόντοποίηση της φύσης, αυτό που το ονόμασαν και αειφορία. Ο κόσμος βλέπει προς ένα ιδανικό, που κάνει τα πάντα να δίνουν προϊόντα χρήσιμα στους ανθρώπους με την έννοια της συγκεκριμένης χρησιμότητας σε αγαθά καινούργια που με την όψη τους και το σχήμα τους να μην προδίδουν οπωσδήποτε τη φυσική τους προέλευση. Η γυμνή εικόνα της πρωτογενούς φυσικής κατάστασης των βιομηχανικών προϊόντων αποτελεί δείγμα αδυναμίας του σύγχρονου ανθρώπου να υποτάξει και να μεταποιήσει τη φύση και γι' αυτό προδίδει καθυστέρηση.

Τα πάντα στην εποχή μας τα θέλουμε μεταποιημένα, με σχήματα γεωμετρικά και χρώματα όχι φυσικά. Ακόμη αγαπούμε τις μηχανικές συνθέσεις, τις αφύσικες μεγάλες ταχύτητες, τις ρυθμιζόμενες αυτόματα λειτουργίες, που να καθιστούν περιττό και τον άνθρωπο ακόμα. Τα τρόφιμα τυποποιημένα ή σε κύβους, κι από τα ζωικά τρόφιμα τα φιλέτα και τα επεξεργασμένα όπως πάστα ψαριού, ελιάς, κύβους κρεατόσουπας, σκόνες λαχανόσουπας και άλλα τέτοια, που βρίσκουμε στα ράφια των σούπερ μάρκετ και μας αρέσουν κιόλας, μας βολεύουν και τα προτιμούμε. Θυσιάσαμε ακόμα και την εκφραστικότερη λέξη “παντοπωλείο” με τη βάρβαρη σούπερ μάρκετ, γιατί λατρεύουμε κάθε σούπερ.

Και στην καλλιτεχνική ζωή αναζητούμε τα σούπερ ταλέντα κι αν δεν υπάρχουν τα κάνουμε σούπερ με την προβολή και τη διαφήμιση· και στην πολιτική αναζητούμε τα σούπερ συστήματα. Όσο η δημοκρατία εμφανίζεται ως σούπερ μετά τη συντριβή των ολοκληρωτικών συστημάτων, όλοι καμαρώνουμε γι' αυτήν. Όταν όμως με την κατάχρησή της πέφτουμε σε οικονομική κρίση, ξαναγυρίζουμε τις προτιμήσεις μας προς τα ολοκληρωτικά ακραία κόμματα. Ποιος δεν θυμάται ότι στις αρχές του 20ού αιώνα τα ολοκληρωτικά συστήματα ήταν το καμάρι όλων και ιδιαίτερα των διανοούμενων;

Ένας τέτοιος σούπερ πολιτισμός συμπεριφέρεται στη φύση ως επιβήτορας και δεν συγκρατείται με τίποτα. Όλες οι δραματικές εκκλήσεις για τη σωτηρία της φύσης πέφτουν στο κενό, γιατί προκαλούν τη χλεύη του ρομαντισμού. Όλοι ονειρεύονται εργοτάξια και εργοστάσια που να μεταποιούν τη φύση σε τυποποιημένα προϊόντα.

Βέβαια μέσα στις κοινωνίες του πολιτισμού ακούγονται και κραυγές για τη σωτηρία του περιβάλλοντος (είδατε πώς ντρέπονται να πούνε σωτηρία της φύσης;) και γίνονται συνέδρια και υπογράφονται δεσμευτικές συμφωνίες για μείωση των ρύπων,

συμφωνίες που δεν εφαρμόζονται. Ποιος θα εμποδίσει έναν αστό να έχει όνειρο τουλάχιστον ένα πανάκριβο αυτοκίνητο; Τα ιδανικά κυβερνούν τον κόσμο και το αιώνιο κοινωνικό αγαθό είναι ο πλούτος, ο πλούτος μάλιστα σε αγαθά όχι φυσικά αλλά μεταποιημένα και τυποποιημένα.

Αν προσπαθήσουμε να υποτάξουμε το παραλήρημα του πολιτισμού και να αγαπήσουμε και να σεβαστούμε τη φύση, πρώτα θα γίνουμε αληθινά ευσεβείς (θρήσκοι το λέει ο λαός) και στη συνέχεια φτωχότεροι με όλες τις συνέπειες της φτώχειας.

Αν οι αρχαίοι Αθηναίοι αποφάσιζαν να σεβαστούν τη μαρμάρινη καλλονή της Πεντέλης, θα είχαν πολύ λιγότερα μαρμάρινα αγάλματα και ναούς, κι αν αποφάσιζαν να αγαπήσουν τα καταπράσινα πευκοδάση, θα είχαν πολύ λιγότερες τριήρεις και στρογγυλά πλοία, για να φέρνουν στον Πειραιά τα κουρσεμένα πλούτη και τα ανδράποδα της Μήλου. Και οι πλούσιοι βέβαια θα γίνονταν λιγότερο πλούσιοι αλλά οι φτωχοί δεν θα είχαν περιθώρια να γίνουν φτωχότεροι.

Τέτοια πράγματα όμως, όπως έχει αποδείξει η Ιστορία, δεν τ' αποφασίζουν οι άνθρωποι μέσα σε μια κρίση ηθική. Μόνο κάποια ανάγκη θα μπορούσε να συγκρατήσει το βέβηλο χέρι του πολιτισμού να μεταποιήσει το περιβάλλον. Έτσι λ.χ. διατηρήθηκαν παραδοσιακά οικοδομήματα σε πόλεις, που γνώρισαν την απερίγραπτη φτώχεια όπως το Αργυρόκαστρο στη Βόρεια Ήπειρο, έτσι γλύτωσαν τις καμινάδες των εργοστασίων κάποιες γωνιές της Αφρικής, που δεν κατόρθωσαν ακόμα ν' αναπτυχθούν.

Και τώρα μέσα στον μεταποιημένο αστικά και τουριστικά κόσμο γιγαντώσαμε την κατάθλιψη, πλουτίσαμε τους ψυχιάτρους, ξετσιπωθήκαμε από τη γύμνια, για να νιώσουμε κάποιες σύντομες και αμφίβολες ηδονές, σβήσαμε τα λαϊκά έθιμα και τα κάναμε σόου για τουριστική ψυχαγωγία και βρωμίσαμε τα νερά και τον αέρα ακόμα, που αναπνέουμε. Και όπως είδαμε, η κατάσταση πια είναι μη αναστρέψιμη. Μπορεί μόνο ν' αναστραφεί σε μεμονωμένες καρδιές μέσω της μετάνοιας η **βαρβαρότητα του πολιτισμού. Και γι' αυτό χρειάζεται να βάλει το χέρι του ο Θεός.**

Βέβαια σχετικά με τη διαχείριση του περιβάλλοντος το κακό προέκυψε από τις γιγαντιαίες διαστάσεις που πήρε η χρήση των φυσικών πόρων, χρήση που εξελίχτηκε σε **κατάχρηση και παράχρηση**. Όταν ο άνθρωπος έφτασε να μην έχει άλλο σκοπό από την κατανάλωση και άλλο ιδανικό από την κατάκτηση, **απογύμνωσε την ψυχή του από την ευχαριστία στο δημιουργό-δωρητή**, δεν άφησε χρόνο και διάθεση πνευματικής ζωής, **ξέχασε ότι προορισμός του είναι η μετάβαση από το κατ' εικόνα στο καθ' ομοίωσιν**.

Αν ο σκοπός της ζωής μας είναι η θέωση, μπορούμε να “μεταλαμβάνουμε” -όχι να καταβροχθίζουμε- τα δώρα της φύσης και μάλιστα “μετ’ ευχαριστίας”. Δηλαδή μπορούμε να συντηρούμαστε με πολύ λιγότερη κατανάλωση απ’ αυτή που γίνεται στις μέρες μας . Η στατιστική διαπίστωση ότι οι πεινασμένοι λαοί αυξάνονται ραγδαία και μειώνονται οι χορτάτοι ακατάσχετα, είναι μια κραυγαλέα διάψευση των κοινωνιολογιών του ανεπτυγμένου κόσμου και επίσης κραυγαλέα προειδοποίηση. Το λυπηρό είναι ότι η προπαγάνδα του δυτικού πολιτισμού **έκανε όλους τους λαούς να μη στοχάζονται αλλά να βλέπουν με τα μάτια των δυτικών κι αυτοί. Έτσι και οι φτωχοί λαοί δυτικοποιούνται.**

Μεγάλη ευθύνη πέφτει στους ώμους των Ορθόδοξων Χριστιανών, που μπορούν να εφαρμόσουν και να διαδώσουν την Ορθόδοξη Οικολογία, που κάνει χρήση και όχι κατάχρηση των φυσικών πόρων, που συνιστά την “μετάληψη μετ’ ευχαριστίας”, που μπορεί ο άνθρωπος να στηρίζει την ευτυχία του κυρίως στα πνευματικά του βιώματα. Ας αξιωθούμε λοιπόν με τη χάρη του Θεού να δείξουμε και να μιλήσουμε στον κόσμο για την Ορθόδοξη Οικολογία.

(Πηγή: koinoniaorthodoxias.org)